

ใบความรู้ที่ ๑	
เรื่อง หลักการอ่านออกเสียง	
ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ ๑	วิชาภาษาไทย ท๒๑๑๐๑
เรื่อง การอ่านบทร้อยกรองประเภทกาพย์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่าน

การอ่านเป็นพฤติกรรมการรับสารอย่างหนึ่ง กล่าวคือเป็นการรับรู้เรื่องราวโดยใช้สายตามองดูตัวอักษร แล้วสมองก็จะลำดับเป็นถ้อยคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ เกิดเป็นเรื่องราวตามความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านแต่ละคน การอ่านช่วยให้เราสามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายได้ทันต่อเหตุการณ์ ฉะนั้นการอ่านจึงเป็นความจำเป็นต่อชีวิต ของทุกคนในปัจจุบัน

ประเภทของการอ่าน

การอ่าน เป็นวิธีสื่อสารที่เป็นได้ทั้งการส่งสารและการรับสาร การอ่านแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. การอ่านออกเสียง
๒. การอ่านในใจ

หลักการอ่าน

หลักการอ่านออกเสียง

๑. หลักการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

๑. จับหนังสือให้ถูกต้องโดยวางสันหนังสือบนแขนซ้าย ใช้มือซ้ายจับขอบหนังสือด้านบน แล้วใช้มือขวาจับขอบหนังสือซีกขวา โดยใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้จับหนังสือแผ่นบนไว้เพื่อเตรียมสำหรับพลิกหน้าถัดไป ส่วนอีก ๓ นิ้วที่เหลือให้รองไว้ใต้ปกหนังสือ
๒. การออกเสียง ควรให้ดังพอเหมาะกับจำนวนผู้ฟัง ตอนใดเน้นเสียง เสียงเบา เสียงอ่อนโยน เสียงเศร้า เสียงธรรมชาติ ฯลฯ ก็ควรทำเสียงให้เป็นไปในทำนองนั้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับเรื่องราวในตอนนั้นๆ
๓. ต้องอ่านออกเสียงให้ชัดเจน ถูกต้อง ไม่ช้าหรือเร็วเกินไป ไม่ดังหรือค่อยเกินไป
๔. ต้องอ่านให้ถูกวรรคตอน รู้จักทอดเสียงให้ตรงกับความหมายของข้อความที่อ่าน
๕. ต้องอ่านให้เหมือนเสียงพูดธรรมดาในตอนดำเนินเรื่อง หรือบรรยายความต่างๆ ไป
๖. ไม่อ่านตก เติมข้อความจากต้นฉบับ
๗. สำเนียงต้องไม่แปร่งหรือเพี้ยนไปตามภาษาถิ่น
๘. ต้องอ่านเน้นเสียงให้เหมือนเหตุการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด รู้จักวางจังหวะเสียงไว้ตามระยะที่ถูกต้อง
๙. ขณะอ่านต้องใช้ไหวพริบบีบจับใจความ ติดตามและรู้สึกคล้อยตามไปกับเรื่องที่อ่าน อย่าสັกแต่ที่อ่าน อ่านใจลอย

๑๐. ต้องกวาดสายตาไปก่อนที่จะอ่านข้อความของแต่ละตอน เพื่อมิให้การอ่านต้องชะงักไม่ติดต่อกัน มีสมาธิอย่าห่วงหน้าพะวงหลังจะเป็นเหตุให้อ่านตะกุกตะกัก ไม่ราบรื่นน่าฟัง

๒. หลักการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง หรือการอ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านที่ทำให้เสียงเสนาะหู น่าฟัง มีทำนองลีลา มีการใช้เสียงและมีจังหวะแตกต่างกันไปตามชนิดของบทร้อยกรอง การอ่านร้อยกรองมีข้อควรปฏิบัติดังนี้

๑. นำบทร้อยกรองที่จะต้องอ่านทำนองเสนาะมาศึกษาเสียก่อนว่าเป็นบทร้อยกรองประเภทใด
๒. ศึกษาลักษณะบังคับของบทร้อยกรองประเภทนั้น ๆ เพื่อจับจังหวะสัมผัสและศึกษาลีลาการอ่าน
๓. ฝึกอ่านออกเสียงธรรมดาก่อน แล้วจึงหัดจับจังหวะ จับสัมผัสและฝึกอ่านออกเสียง
๔. ก่อนอ่านทำนองเสนาะ ควรฟังตัวอย่างการอ่านหลาย ๆ ครั้ง แล้วหัดออกเสียงตาม
๕. ใช้เสียงให้เหมาะกับบรรยากาศของข้อความที่อ่าน เช่น รัก โศก ปลกใจ

๖. เมื่ออ่านทำนองเสนาะได้แล้ว ควรฝึกซ้อมอยู่เสมอเพื่อให้คล่องและจำได้

หลักการอ่านในใจ

๑. นั่งให้เรียบร้อย ไม่แก้งผู้อื่นขณะอ่าน
๒. จับหนังสือให้ถูกต้องโดยวางสันหนังสือบนแขนซ้าย ใช้มือซ้ายจับขอบหนังสือด้านบน แล้วใช้มือขวาจับขอบหนังสือซีกขวา โดยใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้จับหนังสือแผ่นบนไว้เพื่อเตรียมสำหรับพลิกหน้าถัดไป ส่วนอีก ๓ นิ้วที่เหลือให้รองไว้ใต้ปกหนังสือ
๓. ไม่อ่านออกเสียง และไม่ขยับริมฝีปากไปมา
๔. เคลื่อนสายตาไปตามตัวหนังสืออย่างรวดเร็ว ไม่ส่ายหน้าไปตามตัวหนังสือ
๕. ไม่ใช่ชี้นิ้วหรืออุปกรณ์ใด ๆ มาชี้ที่ตัวหนังสือซึ่งจะทำให้อ่านช้าลง
๖. มีสมาธิในการอ่าน โดยใจต้องจดจ่ออยู่ที่ตัวหนังสือที่อ่านเท่านั้น
๗. อ่านเรื่องทั้งหมดให้ละเอียด แล้วตั้งคำถามจากเรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ไปที่ละตอน เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน